

NOSALTRES I EL DÉU QUE MATA RELIGIONS

ANNA PUNSODA
Traductora i escriptora

Marion Muller-Colard,
escriptora i teòloga
protestant.

Fa molts anys vaig entrevistar la filòsofa Marta Segarra per parlar sobre els tòpics que associem a la feminitat. Li preguntava si alguns d'aquests clics no arrelaven a la biologia. Si, per exemple, no hi havia motius per concebre la dona com l'ésser que acull. «¿Has pensat com hauria canviat la història si en comptes de ser qui acull fóssim qui expulsa?», va contestar. Val a dir que aleshores, abduïda com estava per una idea pietosa i queca de la maternitat, no hi havia pensat mai.

La dona com l'ésser que expulsa i el nadó com l'ésser expulsat. La teòloga Marion Muller-Colard parteix d'aquesta expulsió per escriure *La intransquil·litat*, un assaig breu, molt ben escrit, que mira endins la nostra condició intransquil·la —una condició que intentem reprimir amb tots els mitjans. «¿Com preteníem contenir-la?», es pregunta aquesta protestant de cara treballada i lluminosa. I respon: «Contraposant a l'angoixa existencial les nostres certes fanàtiques; als

moviments aleatoris, les nostres fixacions àvids de control; contraposant als balbuceigs els nostres discursos; a les danses, el protocol; a les nostres febres, remeis; a les nostres peregrinacions, la veu robòtica del GPS; a la nostra vulnerabilitat, l'exèrcit patètic de totes les nostres forces juntes.»

Un exèrcit en vetlla

Muller-Colard forma part de l'exèrcit dels intransquil·lats des que era nena. De fet, a l'assaig es refereix sovint a la intransquil·litat tan pròpia dels nens, motiu pel qual el Regne de Déu, que no és el Regne de més endavant sinó de l'ara, els pertany a ells. I ens diu que aquest corcò intrínsec a la vida humana, a pesar que ens causi angoixes i que els *coachs* ens plomin per extirpar-lo, és qui millor revela la nostra condició d'éssers no-finitos.

La intransquil·litat segueix el mateix patró que *L'autre Dieu*, l'assaig que va fer-la coneguda a França. Muller-Colard parteix d'una experiència personal, després glossa uns passat-

ges bíblics i acaba traçant un pensament propi. En el cas de *La intransquil·litat* comenta l'Anunciació. Ho fa apropant-se als seus personatges com si fossin dones i homes d'avui. Maria com una amiga promesa que setmanes abans de casar-se topa amb l'Inèdit. Però l'Inèdit no és un altre home, o una noia meravellosa que li obre un món, sinó un ésser alat i insolent que li anuncia la gràcia.

D'entrada, aquesta actualització desconcerta i genera desconfiança, però la seva prosa dona consistència i versemblança a la relectura. Tant és així, que a mesura que ho rellegeixes hi veus més virtuts. ¿Per què haurien de servir, si no és per comprendre'ns avui, els clàssics? ¿I què importa que la lectura que en fa Muller-Colard s'ajusti a la intenció de l'autor, si qualsevol text és sobirà, especialment aquells d'autoria difusa que pretenen modelar la humanitat al llarg dels mil·lennis?

Si hi ha un llibre que per Muller-Colard expressi la intransquil·litat, aquest és l'Evangelí. Pensant en Jesús

com en un qualsevol noutat, ens recorda que arriba al món expulsat i a la mercè dels adults que el volten. «Comença depenent, esperant que la humanitat li doni crèdit.» I no només això, sinó que aquesta intransquil·litat es fa explícita al cèlebre passatge de Marc, aquell en què Jesús parla als deixebles sobre com podran reconèixer la fi dels temps. «Estigueu alerta, vetlleu, perquè no sabeu quan és el moment. És com amb un home que se'n va a terres llunyanes. Vetlleu, perquè no sabeu quan ve l'amo de la casa: al vespre, a mitjanit, al cant del gall.» A pesar que totes les traduccions expressin els verbs en futur, la teòloga insisteix que el text grec està escrit en present. Per això hem d'estar sempre a punt per l'imprevisible, per això la intransquil·litat és intrínseca al cristianisme i per això el cristianisme suposa la mort dels reflexos religiosos de l'home, que sempre miren cap al futur i busquen seguretats.

«A la meitat de la vida m'adscric a l'escàndol de l'evangelí. Ja no estic en disposició de seguir cap sistema de

pensament que em reconfortaria amb veritats definitives». Contra el Regne futur i els preceptes de vida, l'autora aposta per l'ara i per Jesús, que encarna tant la intransquil·litat que va escollir entre els seus deixebles homes que havien de trair-lo, i que canvia constantment el rumb del que tenia programat.

Trencar la culpa

La relectura que Muller-Colard fa de la Bíblia s'aguanta sobre la vida. Tots vivim sota la creença de certa justícia immanent, diu l'autora a *L'autre Dieu*, on es presenta a si mateixa com un Job contemporani. Hem integrat un contracte d'alegries i patiments, de sacrificis i recompenses. Quan es trenca el contracte ens sobrevé una sensació de culpa, de pensar que potser hi ha alguna cosa en nosaltres, o en la nostra manera de viure, que ha causat aquest trencament, i per això patim una situació injusta. «Sovint he entès l'acompanyament espiritual com una supera-

ció d'aquest sentiment de culpa. També com una contemplació de l'absurd que aquest sentiment de culpa ens deixa.»

Com que Job era un bon home, no podia passar-li res gaire terrible. Muller-Colard tenia integrada una creença semblant fins que la malaltia greu d'un fill va llançar-li a sobre una sensació permanent d'amenaça. Ni tan sols que el nadó sobrevisqués va tancar aquell esvoranc. ¿Com sobrevi- vim a la sensació d'amenaça constant?, es pregunta l'autora. I conclou: si aquest temor no desemboca en un plany, aleshores apareixen tot tipus de fanatismes i defenses irracionals de l'ordre. Ens cal un plor que ens porti a una nova pau, una pau que va més enllà de la intel·ligència, que trenca el principi de no-contradició i integra en nosaltres els contraris fins a eixamplar-nos.

Una pau per a la qual els occidentals tenim un Déu, però no tenim cap religió. Potser perquè, com a éssers expulsats que som, no hi ha fórmules possibles. —